

3.b./ Az Alaptörvény megsértett rendelkezései, e jogsérelem lényege és az Alaptörvény-ellenesség indokolása

A jelen ügyben a határozatok törvénysértő volta abban áll, hogy a döntések figyelmen kívül hagyták az egyedi ügy sajátosságait, különösen azt, hogy a felperes nyugdíjazására törvénysértő felmentés nyomán, az emberi jogok megsértésével került sor. Ezt az alkotmányellenes állapotot szüntette meg az Alkotmánybíróság a 32/2012. számú határozatával, valamint ennek alkotmányellenességét és európai uniós jogba ütköző voltát mondta ki az Európai Bíróság (Luxemburg) hasonló tartalmú, Magyarországgal szembeni kötelezettségszegési eljárás keretében meghozott határozata is.

A fenti jogorvoslati aktusok ugyanakkor nem küszöbölték ki azt a kényszerhelyzetet, hogy az alaptörvény-ellenes jogviszony megszüntetés miatt a felperes jövedelem nélkülivé vált. Emberi méltósága és tulajdoni integritásának megvédése érdekében kénytelen volt nyugdíjból biztosítani megélhetését.

Az alkotmánysértő helyzetet a parlament felemás módon számolta fel. Biztosította ugyan a felperes számára azt a lehetőséget, hogy 69 évének betöltéséig gyakorolhassa bírói hivatását, ugyanakkor nyugdíjas státusza megszüntetését nem tette lehetővé. A jogalkotó azt a megoldást iktatta törvénybe, hogy a kényszer-nyugdíjas státuszát megőrizve a nyugdíjas jogviszonyt szüneteltetni rendelte.

A felperes bírói tisztségéből való jogellenes, az Alkotmánybíróság által is kimondottan alkotmánysértő felmentés és nyugdíjba kényszerítése egyrészt azzal a hátránnyal járt, hogy nyugdíjasként való továbbfoglalkoztatás előnyeitől elesett (elvesztette nyugdíjának foglalkoztatása melletti folyósításának jogát), másrészt a későbbi nyugdíjba vonulás előnyeit sem élvezhette (azaz a tényleges nyugdíjba menetel napjáig számolták volna ki szolgálati idejét és nyugdíjának összegét). Ezen túlmenően bírói jogviszonya helyreállítása után felső limit nélkül vonták a felperestől a nyugdíjjárulékot.

A felperes kérelmét 2017. január 14. napjával tekintette az alperes befogadottnak és ettől a naptól számítja a felperes öregségi nyugdíj megállapítása iránti kérelmét előterjesztettnek, így került sor a felperesi kérelem tekintetében a 2017. január 1. napjától hatályos Tny. 22/A. §-ának alkalmazására, mely hátrányt indukált azzal, hogy kizárta, hogy a saját jogú nyugellátás mellett folytatott keresőtevékenység időtartama szolgálati időként, továbbá a nyugellátás szünetelése mellett folytatott keresőtevékenységgel szerzett, nyugdíjjárulékalapot képező kereset, jövedelem összege az öregségi nyugdíj alapját képező havi átlagkereset kiszámítása során figyelembe vehető legyen.

Azzal tehát, hogy a felperes nem az általa választható időben került nyugdíjazásra, hanem akarata ellenére jóval előbb, és ebből kifolyólag önhibáján kívül, szabad választása ellenére rá nézve fenti hátrányos jogkövetkezmények alkalmazására került sor, a bíróság álláspontja szerint jelen egyedi ügyben egy olyan alkotmányellenes helyzet jött létre, mely sérti az az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével megalapozó jogállamiság alapvető elveit, az Alaptörvény I. cikkének (1) bekezdésébe foglalt ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait,

a II. cikkébe foglalt emberi méltóságot, a felperes tulajdonhoz való jogát [XIII. cikk (1) bekezdése], és a XV. cikk (2) bekezdésével kinyilvánított diszkrimináció tilalmát.

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése kinyilvánítja, hogy Magyarország független, demokratikus jogállam. A saját jogú nyugellátás mellett folytatott keresőtevékenység jogállami keretek között alkotmányosan nem korlátozható, ha az nem sérti mások jogait vagy jogos érdekeit. A nyugellátás mellett folytatott keresőtevékenységhez nem fűződnek ugyanazon jogok, mint az általában vett, nyugellátás előtti keresőtevékenységhez. Ez pedig olyan korlátozás, mely jogállami elvekkel nem alátámasztott, és kifejezetten sérti a jogállamiság részét képező jogegyenlőség elvét azzal, hogy különbséget tesz az emberek két csoportja között aszerint, hogy valaki nyugellátás előtt kötelezett nyugdíjárulék fizetésére, vagy e kötelezettségnek a nyugellátása mellett tesz eleget. Mindkét csoport eleget tesz normatív módon meghatározott kötelezettségnek, de ezzel egyidejűleg negatív megkülönböztetés történik: a nyugellátáshoz az a szankció társul, hogy a felső határ nélkül járulékot fizető nem jut hozzá ahhoz a jogosultsághoz, ami a másik csoportot megilleti. Ezen hátrányos megkülönböztetés nincs semmilyen jogállami elvvel alátámasztva. A tág értelemben vett jogállamiság magában foglalja az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésébe foglalt követelményt, mely szerint a jogállami keretek között eljáró szabályozó államnak tiszteletben kell tartania az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait; ez az állam elsőrendű kötelezettsége. Az itt vázolt különbségtétel a diszkrimináció tilalmába ütközik és sérti az alapvető jogokat. Ezáltal sérti az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdését, miszerint Magyarország, az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A kifogásolt rendelkezés sérti a felperes emberi méltóságát azzal, hogy alaptörvényellenes jogszabály folytán nyugellátás igénybevételére kényszerült, és jogsértő állapot kiküszöbölésére megalkotott jogszabály nem hozta ugyanolyan jogi helyzetbe, mint amilyenben az alkotmányosértő jogszabály alkalmazása előtt volt. Az emberi méltóságot sérti az a mód, amely méltánytalan helyzetet teremtve: orvosolja az alapvető jogsérelmet, és egyúttal olyan helyzetbe hozza azt, aki jogával élve restituál, hogy egyúttal kénytelen olyan hátrányokat elszenvedni, amelyek egyébként nem érvényesülnének. Az Alaptörvény II. cikke védelemben részesíti az emberi méltóságot, amikor kimondja, hogy az emberi méltóság sérthetetlen és mindenkinek, a felperesnek is joga van az emberi méltósághoz. A hivatkozott rendelkezés felperest nyilvánvaló méltatlan helyzetbe hozta, ami által sérült az emberi méltósága.

A rendelkezés sérti a felperes tulajdonhoz való jogát. A rendelkezéssel kellő társadalmi cél és indok nélküli tulajdonkorlátozás valósul meg azáltal, hogy a korlátozás indok és alátámasztás nélkül fosztja meg a tevékenység gyakorlóját a munkája gyümölcsétől úgy, hogy egyúttal a tevékenységét beszolgáltatási kötelezettséggel sújtja és ezzel kettős aránytalanságot valósít meg: a saját jogú nyugellátás mellett folytatott keresőtevékenységet folytató felső korlát nélkül fizeti a járulékot, ugyanakkor nem jut ezzel arányos juttatáshoz, hanem csak egy erősen korlátozott kompenzációhoz, ami a támadott rendelkezés (2) bekezdése alapján jár annak a személynek, jelen esetben a felperesnek, akinek a nyugellátása szünetel. A

korlátozásmentes tulajdonjogi elv szerint a szünetelés idején is ugyanolyan helyzetben kellene lennie a keresőtevékenységet folytatóknak, mint annak, aki nem minősül nyugdíjasnak. Csak akkor lenne a korlátozás elvi jellegű és diszkriminációmentes, ha a külön státusz a járulékfizetés terén is kifejezésre jutna. Az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdése kinyilvánítja, hogy mindenkinek joga van tulajdonhoz. A kifogásolt rendelkezés a tulajdonvédelmi elvet sértő módon valósít meg alaptörvény-ellenességet.

Fentiekből következően a támadott jogszabály az Alaptörvény már hivatkozott rendelkezéseibe ütközik.

K é r e l e m:

A bíróság a fent kifejtett indokok alapján kéri az Alkotmánybíróságot, hogy a Tny.22/A. §-a alkalmazását zárja ki a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 59.M.2270/2017. számon folyamatban lévő eljárásban.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 155/B. § (4) bekezdése zárja ki.

Budapesten, 2018. március 23. napján

dr. Czesznak-Molnár Erika s.k.
eljáró bíró

A kiadmány hiteléül:
Szendrei Júlia
kiadó

